Aluesuunnittelu / Pasi Kouhia

Uudenmaan elinvoimakeskus

Lausunto Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2027–2030

Johdanto

Uudenmaan elinvoimakeskus on pyytänyt Uudenmaan liitolta kommentteja tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2026–2029. Uudenmaan elinvoimakeskus vastaa tienpidon tehtävistä Uudenmaan maakunnan alueella. Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus mahdollistaa toimialueella. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Uudenmaan liiton lausunto

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa tunnistetaan maakunnan liikennejärjestelmän keskeiset kehittämistarpeet ja pyritään kohdentamaan käytettävissä olevat resurssit mahdollisimman vaikuttavasti. Suunnitelma tarjoaa tärkeän kokonaiskuvan tienpidon nykytilasta, kunnossapidon tarpeista sekä liikenneverkon kehittämisen suunnittelutilanteesta.

Uudenmaan liitto pitää tienpidon nykyistä rahoitustasoa riittämättömänä Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Alueellisissa toimenpideohjelmissa on tunnistettu merkittäviä tarpeita maantieverkon kunnon ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi, kestävien matkaketjujen kehittämiseksi sekä elinkeinoelämän kuljetusten toimivuuden turvaamiseksi. Käytettävissä oleva rahoitus ei kuitenkaan mahdollista näiden tarpeiden edellyttämien toimenpiteiden riittävän laajaa ja oikea-aikaista toteuttamista.

Uudenmaan liikennejärjestelmän toimivuus on keskeinen edellytys maakunnan elinvoimalle, saavutettavuudelle ja kestävälle kasvulle. Tienpidossa tulee huomioida sekä vilkkaasti liikennöidyn pääväyläverkon toimivuus että seudullisten ja paikallisten yhteyksien merkitys asukkaiden

arjen liikkumiselle ja elinkeinoelämän kuljetuksille. Erityisesti Itä- ja Länsi-Uudellamaalla toimiva maantieverkko on tärkeä osa laajempaa liikennejärjestelmää, jossa etäisyydet ovat pitkiä ja joukkoliikenteen palvelutaso vaihtelee alueittain.

Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmien toimenpideohjelmien toteutuminen

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma tukee Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpideohjelmien 2025–2028 toteuttamista. Toimenpideohjelmissa on tunnistettu alueiden saavutettavuuden, liikenneturvallisuuden sekä kävelyn ja pyöräilyn kehittämisen kannalta keskeisiä hankkeita.
Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa on huomioitu useita alueellisten toimenpideohjelmien hankkeita:

Länsi-Uusimaa

- Vt 25: Leksvallintien jalankulku- ja pyörätie sekä alikulkukäytävä.
- Vt 25: Langansböle–Västerbacka-välin parantaminen ja suunnittelu.
- Vt 25: Kaukoilantien ja Hiidenvedentien liittymien parantaminen Vihdissä.
- Vt 2: Nummelan ja Karkkilan välisen osuuden suunnittelu.
- Vt 25: Meltola–Mustio-osuuden parantaminen.

Itä-Uusimaa

- Mt 170: Box–Kilpilahdentie-välin jalankulku- ja pyörätie.
- Mt 148 ja mt 170 liittymän parantaminen Porvoossa.
- Mt 11753: Boen sillan uusiminen Porvoossa.

Kaikkia alueellisissa toimenpideohjelmissa esitettyjä hankkeita ei ole tunnistettu tienpidon suunnitelman hankeluettelosta. Näiden hankkeiden suunnittelun, toteuttamisen ja rahoituksen edellytyksiä tulee edistää jatkossa.

Länsi-Uusimaa

- Mt 1070: Sammatti–Myllykylä-välin jalankulku- ja pyörätie Lohjalla.

Itä-Uusimaa

- Mt 1605: Myrskyläntien jalankulku- ja pyörätie välillä Lakkapolku–Papinjärventie.
- Mt 146: Pohjois-Paippisen jalankulku- ja pyörätie.
- Mt 170: Tarmolan ja valtatien 7 välisen jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen.
- Mt 1494: Pornaistentien jalankulku- ja pyörätie välillä Linnapelto–Jokimäki.
- Mt 148: jalankulku- ja pyörätie maantien 170 pohjoispuolelle.

Tieverkon kunto ja perustienpidon rahoitus

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että maantieverkon kunnosta huolehditaan pitkäjänteisesti ja että korjausvelan kasvua pyritään hillitsemään. Päällysteiden, siltojen ja muiden taitorakenteiden kunnossapito vaikuttaa suoraan liikenneturvallisuuteen, liikenteen sujuvuuteen ja kuljetusten toimintavarmuuteen. Riittävä ja ennakoitava perustienpidon rahoitus on välttämätöntä, jotta tieverkon kunto ei heikkene ja korjaustarpeet eivät kasautuessaan aiheuta entistä suurempia kustannuksia.

Liikenneturvallisuus ja kestävät matkaketjut

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että liikenneturvallisuuden parantaminen säilyy tienpidon keskeisenä tavoitteena. Erityisesti jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien, maanteiden ylitysten, liittymien ja joukkoliikennepysäkkien turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Pienilläkin parantamistoimenpiteillä voidaan edistää turvallista liikkumista ja parantaa arjen matkaketjujen toimivuutta.

Joukkoliikenteen käytön edistäminen edellyttää toimivien joukkoliikenneyhteyksien lisäksi turvallisia ja sujuvia liityntäyhteyksiä pysäkeille ja asemille. Uudenmaan liitto korostaa, että tienpidon suunnittelussa tulee huomioida kestävien matkaketjujen kehittämistarpeet sekä niiden edellyttämät jalankulku- ja pyöräily-yhteydet, pysäkkijärjestelyt ja liityntäpysäköinti. Toimenpiteiden priorisoinnissa on perusteltua hyödyntää liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja kestävien matkaketjujen selvityksissä tunnistettuja tarpeita.

Elinkeinoelämän kuljetukset ja huoltovarmuus

Uudenmaan liitto korostaa, että maantieverkon kehittämisessä tulee huomioida maakunnan eri osien saavutettavuus sekä elinkeinoelämän kuljetustarpeet. Erityisesti pääväylien ja keskeisten seudullisten yhteyksien toimivuus on tärkeää logistiikan, työssäkäynnin ja alueiden elinvoiman kannalta. Itä- ja Länsi-Uudenmaan kehittämisessä on tärkeää tunnistaa myös yhteydet satamiin, Helsinki-Vantaan lentokentälle, logistiikka-alueille ja muihin merkittäviin elinkeinoelämän kohteisiin.

Raskaan liikenteen toimintaedellytyksistä huolehtiminen edellyttää toimivaa tieverkkoa sekä turvallisia ja tarkoituksenmukaisesti sijoittuvia levähdys- ja taukopaikkoja. Lisäksi raskaan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien yleistyminen tuo uusia tarpeita jakelu- ja latausinfrastruktuurin kehittämiselle. Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että tienpidon ja liikenteen suunnittelussa huomioidaan raskaan liikenteen tarpeet osana laajempaa liikennejärjestelmän ja logistiikan kehittämistä.

Luonnon monimuotoisuus

Uudenmaan alueellisena erityispiirteenä on Suomen suurin kaupunkiseutu ja eteläisen Suomen monimuotoinen luonto pohjoisen Euroopan

kasvillisuusvyöhykkeiden vaihettumisvyöhykkeellä. Ilmasto-olosuhteiden raja-alueilla on erityinen merkitys lajiston säilymisessä ilmastonmuutoksen edetessä. Uudenmaan liitto muistuttaa maakunnallisten ekologisten yhteyksien heikosta tilanteesta, joka johtuu suurelta osin jo toteutettujen väylien rakenteista ja riista-aidoista. Valtion väyläsuunnittelun ja ylläpidon toimenpiteet ovat keskeisiä jäljellä olevien ekologisten yhteyksien turvaamiseen ja jo heikentyneiden kehittämiseen. Tiedot maakunnallisesta ekologisesta verkostosta on ladattavissa Uudenmaan liiton aineistopalvelusta.

Yhteenveto

Uudenmaan liitto pitää tienpidon ja liikenteen suunnitelmaa tärkeänä välineenä Uudenmaan maantieverkon kunnossapidon, liikenneturvallisuuden ja kehittämistarpeiden kokonaisuuden hahmottamisessa. Suunnitelman toimeenpanossa on tärkeää turvata tieverkon kunto, edistää turvallisia ja kestäviä matkaketjuja sekä huomioida elinkeinoelämän kuljetustarpeet ja maakunnan eri osien saavutettavuus.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että perustienpidon rahoitus on riittävää ja pitkäjänteistä ja että liikenneverkon kehittämishankkeiden suunnitteluvalmiudesta huolehditaan myös tulevien investointimahdollisuuksien varalta. Lisäksi tienpidon toimenpiteitä tulee tarkastella osana koko liikennejärjestelmää ja sovittaa ne yhteen alueellisen liikennejärjestelmäsuunnittelun ja maakuntakaavoituksen tavoitteiden kanssa.

Uudenmaan liitto tunnistaa perustienpidon rahoitukseen liittyvät rajoitteet, mutta pitää tärkeänä, että alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien kannalta keskeisten hankkeiden suunnitteluvalmiudesta huolehditaan pitkäjänteisesti. Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa olisi hyödyllistä tuoda nykyistä selkeämmin esiin, miten alueellisten toimenpideohjelmien tärkeimmät maantieverkkoon liittyvät toimenpiteet ovat edenneet ja mitkä kehittämistarpeet edellyttävät jatkosuunnittelua tai erillistä rahoituspäätöstä.

Mari Siivola
aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

Uudenmaan elinvoimakeskus / Kirjaamo
Uudenmaan liitto / Kirjaamo